

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u></p> <p>Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредита</u> Назва кафедри: <u>Аналізу та аудиту</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.і.н., доц. Федоришина Лідія Іванівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>fedoryshyna70@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Статистика» є обов'язковою компонентою ОПШ. Загальний обсяг дисципліни 120 год., лекції - 30 год.; практичні заняття - 28 год., самостійна робота - 62 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: «Вища математика», «Інформаційні технології», «Мікроекономіка».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Макроекономіка», «Економіко-математичні методи та моделі».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Статистика» спрямована на оволодіння теоретичних основ і отримання досвіду практичного застосування сучасних економіко-статистичних методів досліджень (табличних, графоаналітичних, групування, формалізації, порівняння, прогнозування та економіко-математичного моделювання), визначення їх взаємозв'язку, з урахуванням особливостей сфери застосування, можливостей та обмежень в процесі оцінювання та прогнозування стану і напрямків розвитку соціально - економічних явищ і процесів держави, окремих галузей економіки, та підприємств і організацій різних форм власності.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Статистика» є формування системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо оволодіння методами статистичного вимірювання та аналізу складних суспільних явищ, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність проявляти

ініціативу у прийнятті рішень, здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та

групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Методологічні засади статистики	2	2	4
2	Статистичне спостереження	4	2	4
3	Зведення і групування статистичних даних	4	4	4
4	Узагальнюючі статистичні показники.	2	2	6
5	Аналіз рядів розподілу	2	2	6
6	Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів	4	2	6
7	Аналіз інтенсивності динаміки. Аналіз тенденцій розвитку та коливань	2	2	6
8	Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	2	4	6
9	Індексний метод	4	4	6
10	Вибірковий метод	2	2	6
11	Методологічні основи економічної статистика	1	1	4
12	Класифікація видів економічної діяльності	1	1	4
	Разом	30	28	62

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у

процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	10	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, вирішення ситуаційних задач, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	12	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		62		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII
URL:https://kodeksy.com.ua/pro_derzhavnu_statistiku.htm
2. Бегун С. І. Статистика: навчальний посібник Луцьк: 2022. 230 с.
3. Горкавий В. К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. 644 с.
4. Економічна статистика: навч. посіб. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 386 с
5. Загальна теорія статистики: Підручник. За ред. А. В. Непрана, І. А. Дмитрієва. Харків: ПП Іванченка, 2022. 720 с.
6. Лазебник, Ю. О. Методологічні засади статистичного оцінювання якості зайнятості: монографія. Київ : Інформ.-аналіт. агентство, 2018. 367 с.
7. Рябікіна, Н.І. Загальна теорія статистики: навч. посіб. Держ. ВНЗ "Криворізь. нац. ун-т". Кривий Ріг : Чернявський Д. О. [вид.], 2017. 297 с.

Додаткова література

1. Алмосова, В. Г., Коваль В. Д. (2018) Аналіз динаміки ВВП України.
URL:<http://www.int-konf.org/ru/2013/suchasnist-nauka-chas-vzaemodiya->

tavzaemovpliv-18-20-11-2013-r/604-almosova-v-g-koval-v-d-analiz-dinamiki-vvprukrajini

2. Білоцерківський, О. Б. Теорія ймовірностей і математична статистика: текст лекцій. Харків : «Друкарня Мадрид», 2016. 94 с.

3. Конспект лекцій з дисципліни "Статистика" для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня з спеціальності 071 «Облік і оподаткування»/Укладач: Хмелюк А.В. Кам'янське: ДДТУ, 2024 р.129 с.

4. Кобилинська, Т.В. Напрями статистичного аналізу^[1] та формування системи показників екологічних наслідків, зумовлених діяльністю сільськогосподарських підприємств. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. Вип. 1 (39). С. 54-59

5. Статистика: підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 328 с.

6. Статистика ХХІ століття. Нові виклики, нові можливості: монографія. Київ : Київський ун-т, 2016. 479 с.

7. Статистика. Конспект лекцій: навч. посіб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Екон. ф-т, Каф. упр. персоналом та економіки праці ; О. В. Рарок [уклад.]. Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І. [вид.], 2017. 201 с.

8. Томашук, І.В. Аналіз та статистика ресурсного потенціалу сільських територій аграрного сектору України. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. 2017. Вип. 5 (10). С. 142–148.

9. Aleskerova Y., Fedoryshyna L. Analysis of financial control management of state bodies on issues of insurance companies' activities Інфраструктура ринку. 2025. Вип. 84. С. 98-105. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct84-18>

10. Fedoryshyna L., Melnyk V. Money circulation statistics. *Причорноморські економічні студії*. 2024. Вип. 88. С. 120-125. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.88-21>

11. Aleskerova Yuliia, Fedoryshyna Lidiia Analysis and efficiency of modern payment systems and directions for improvement of payment systems in the financial market of Ukraine Причорноморські економічні студії. 2025. Вип. 94. С. 89-96. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.94-13>

12. Aleskerova Yuliia, Fedoryshyna Lidiia Analysis of the development of health insurance in Ukraine: Current challenges Інфраструктура ринку. 2025. № 86. С.58-63. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct86-10>

13. Aleskerova Yuliia, Fedoryshyna Liia. Analysis of the agricultural insurance market in Ukraine during wartime. Причорноморські економічні студії. 2025. Вип. 95. С. 109-147. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.95-15>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт державної податкової служби. URL:<https://tax.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.

3. Електронні версії бухгалтерських журналів Factor. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/>.

4. Електронні версії бухгалтерських журналів Головбух. URL:

<https://egolovbuh.expertus.com.ua/>.

5. Електронні версії бухгалтерських журналів Баланс. URL: <https://balance.ua/publishing/balans-agro/>.

6. Газета «Все про бухгалтерський облік». URL: <http://gazeta.vobu.ua/>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Робота на лекційних заняттях	7
2	Участь у роботі на практичних заняттях	14
3	Виконання самостійної роботи	4
4	Виконання контрольної роботи	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Робота на лекційних заняттях	8
6	Участь у роботі на практичних заняттях	14
7	Виконання самостійної роботи	3
8	Виконання контрольної роботи	5
Всього за атестацію 2		30
9	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
10	Підсумкове тестування (іспит)	30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів

неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни